

הוכן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

שבועות דף כ"ח ע"א

נשבע על ככר¹ ואכלה באופנים דלהלן, האם יכול להשאל עליה?

כשנשאר מהככר כזית	כשנשאר פחות מכזית או לא כלום	כשכבר כפתוהו על העמוד ללקות	
יכול	אינו יכול	אינו יכול	לרבא
יכול	יכול ²	אינו יכול	לאמימר
יכול	יכול	יכול	למסקנת הגמ'

שבועה שלא אוכל ככר זו אם אוכל זו ואכלם באופנים דלהלן, מה דינו? [לרש"י]

ראשונה של תנאי בשוגג	שניה של איסור בשוגג	שניה של איסור במזיד
פטור	פטור	פטור ³
ראשונה של תנאי במזיד	חייב קרבן ⁴	חייב מלקות ⁵

¹ וביארה הגמ' בין שאמר שלא אוכל ובין שאמר שלא אוכלנה שייך הנדון של רבא. דאם אמר שלא אוכל אף שעבר לכאורה מהכזית הראשון, מ"מ כשנשאל על הכזית האחרון י"ל דמגו דמהניא השאלה על הכזית מהני גם על הראשון. ואם אמר שלא אוכלנה, הגם שלא עובר עד שלא יאכל את כולה [אולם גם כשלא אכל את הכזית האחרון עובר דאין כוונתו ממש על כולה – תד"ה אם (לעיל בגמ' ב')], מ"מ אם שייר כזית חשוב שיור להשאל, ואם לא אינו יכול להשאל.

² כיון שחייב מחמת שבועתו בשוגג קרבן ובמזיד מלקות, הרי חשוב שיש כאן שיור חשוב משבועתו להשאל עליו, אבל אם כפתוהו על העמוד למלקות, לא חשוב שיור, דהרי אם רץ וברח עתה נפטר מהמלקות.

³ דכיון שאכל את הראשונה בשוגג הרי שלא היה זכור שבועתו ולא חלה עליו, דבשבועה שנעשית על תנאי אין חלות השבועה אלא בשעת קיום התנאי ובעינן בהאי שעתא האדם בשבועה. ולכך פטור מדרבנן בשוגג וממלקות במזיד.

⁴ דע"י אכילת התנאי במזיד חלה השבועה, וכשאכל אח"כ את של איסור בשוגג עבר על שבועתו בשוגג וחייב קרבן. ודוקא באופן זה שאכל של תנאי ראשון, דאם אכל ראשון של איסור במזיד ואח"כ על תנאי בשוגג, לא מביא קרבן כיון שהראשונה אכלה במזיד בהיתר ואין קרבן על זה, וכן אין קרבן על התנאי אף שאכלו בשוגג – ולכך פטור.

⁵ וזה כשאכליה לתנאי והדר לאיסוריה דחלה השבועה ויש כאן גם התראת ודאי. אולם אם אכל לאיסור ואח"כ לתנאי הגם שודאי שחלה השבועה, מ"מ כשהתרו בו על אכילת הככר הראשונה של איסור הוי התראת ספק, דאינו חייב אלא אם יאכל את השניה, וזה תלוי בפלוגתא דר' יוחנן ור"ל.